

Hvorfor holder vi Michaelsfest?

Af Karen Margrethe Jørgensen, bestyrelsesformand Babuska

Billeder: Bente Foged Madsen

Michaelsfesten er en af de fire store årstidsfester, som langsomt er gået i glemmebogen. I gamle dage på landet oplevede man i høstfesten en indre sammenhæng med Michaelsfesten. Dengang var mikkelsdag (St. Michaels dag den 29. september) endnu en særlig dag. Det var skiftedag, hvor man begyndte en ny tilværelse. Piger og karle skiftede plads, flyttede til en anden gård for at tjene.

De fik en ny begyndelse. Til mikkelsdag var man færdig med det meste udearbejde og vinterens indearbejde kunne begynde: Der skulle tærskes, køerne skulle klippes, foderarbejde og staldarbejde i det hele taget tog over. Med den teknologiske udvikling blev gamle rytmer utidssvarende, og nye rutiner tog over, og også af den grund gik Michaels dagen i glemmebogen.

Billede: 1.klasse lytter koncentreret med

I Rudolf Steiner børnehaver og skoler er fejringen af Michaelsdag blevet videreført. I Babuska er Michaelsfesten en højtidsfest på linje med jul, påske og St. Hans. St. Michaels jordiske repræsentant er Ridder Georg eller St. Jørgen. Han kæmper med dragen og redder den bortførte prinsesse (den rene sjæl). Vi er således hver især en ridder Georg, og så snart vi tager kampen op med de drager, vi møder i os selv og på vor vej, så får vi hjælp fra St. Michaelsvæsenet. Til alle tider har mennesket skullet vogte sig for dragene, og den kamp, der skal føres nu

Indskrivning

Kom forbi og få dit barn indskrevet til skoleåret 2019.
Vi har saft og kaffe på kanden.

Torsdag den 25. oktober kl. 14.00-16.00

Rudolf Steiner-skolen i Skanderborg

Grønnedalsvej 16C 8660 Skanderborg

Tlf: 86 51 19 81 Se mere på www.RSS8660.dk

og i fremtiden er kampen om menneskets vågne bevidsthed. Dragen vil lænke mennesket til jorden ved at bedøve og behage og fylde os med usandheder og "Fake news." Få os til at glemme vore idealer og bilde os ind, at vi alligevel ikke kan gøre noget for derigennem at lamme vores handlekraft.

Det er en livslang kamp. Og har man vundet et selvopdragelsesmål skal det fastholdes, ellers mister man det. Michaelskræfter er de kræfter, med hvilke vi ud fra højere idealer handler ud i den verden, der omgiver os.

Billede fra skolens facebook side

Den vil få os til at udsætte kampen for det gode, det skønne og det sande.

Billede: St. Michael og englene

I Babuska fejrer vi hvert år at St. Michael med mod, hjertekræfter og intellekt holder dragen i skak, og hvert barn går hjem fra festen som en lille Michaelsridder opfyldt af Michaels-fortælling og med stjernebånd om panden.

God efterårsferie –
Fællesflyveren udkommer igen i uge 44!

Er vi en kristen skole?

Afred. Oliver Wolgast

Forældrefordraget under Michaels-festen omhandlede om hvorvidt Rudolf Steiner skolen var en kristen skole eller ej. Jeg vil indledningsvis gerne fremhæve, at artiklen beskriver spørgsmålet som jeg har forstået det. Jeg er dog langt fra ekspert og hvis nogle af jer opdager, at jeg har misforstået noget, så må I endelig skrive til mig, så skal jeg nok få skrevet en rettelse.

Niels Henrik kunne fortælle, at når interesserede forældre besøger skolen, kommer spørgsmålet omkring det kristne igen og igen. Og det er rigtigt, i Rudolf Steiner skolen opdager man mange kristne referencer. Årsfester, sange, billeder, der er mange henvisninger til kristendommen.

Alligevel var svaret nej. Skolernes antroposofiske og teosofiske fundament har endda været udsat for skarp kritik fra den katolske kirke. De første Rudolf Steiner skoler er blevet grundlagt i Sydtykland, hvor den katolske kirke var og er meget indflydelsesrigt.

Et af årsagerne til kirkens kritik af Steiner skolens omgang med det kristne er, at Rudolf Steiner selv var kritisk over den katolske kirkes officielle udlægning af det guddommelige på jorden som kan føres helt tilbage Kejser Konstantin,

Billede: 4. klasse har udsmykket aulaen til det såkaldte Nikæa koncil fra maj 325. I Nikæa koncilet blev det under Konstantins ledelse officielt besluttet, at Jesus var af samme væsen som Gud. Denne udlægning var blevet udfordret af Arius, en teolog fra Alexandria som argumenterede for, at ud af intet er han skabt, dvs. at Jesus og Gud ikke er væsensmæssigt sammenhængende.

Hvis det er tilfældet, så kan der findes noget guddommeligt i alle mennesker. Under koncilen blev det engang for alle slået fast, at det ikke forholdt sig sådan og det blev denne anskuelse der dannede grundlag for den katolske kirke.

Rudolf Steiner har ligeledes mere fokus på det enkelte individ og finder det guddommelige i enhver: *Das, was als Ich im Menschen lebt, das ist das Christus-Wesen.* (Rudolf Steiner GA109, S.154).

Det er på en måde også en reference til kristendommens oprindelse, hvor interpretationen af det kristne var meget præget af private lukkede cirkler (kristendommen var forbudt i romer riget) og hvor det var tilladt at definere egne individuelle behov ind i religionen.

Der er over 1000 Waldorf skoler hele verden over og skolerne findes ikke kun i lande med kristne rødder.

Hvor det er naturligt for os at inkorporere kristne elementer i skolen hos os, vil det være lige så naturligt, at arbejde f.eks. med hinduistiske elementer i Indien.

Announce: Musicarma – mindfulness med musik for børn

Claus Behrens har udgivet en bog der "med at kombinere musik, remser, øvelser og aktiviteter, giver forskellige anvendelsesmuligheder i hjemmet, i børnehaven, vuggestuen og i skolen.

Brug bogen og musikken lige dér, hvor det giver mening for dig: Som ritual før sovnetid, mal eller tegn mens musikken spiller, som "børne-alene-tid", som baggrundsmusik til at skabe ro i et stresset miljø – kun fantasien begrænser."

→ Gåde: Hvad er mit navn?

Mit navn starter og ender med 500, i hjertet bærer jeg dog 5 tallet. Det første bogstav og det første tal fuldender mit navn som desuden er et kongenavn. Hvad hedder jeg?

Løsning sidste uge: 4 døtre og 3 sønner

Vinderen forrige udgave: Inger, 6. klasse

Svar til fællesflyveren@gmail.com, så vinder du måske!

OpslagsTavlen

Blokfløjte til salg

Stort set ikke brugt, der er taske/etui med, og den er købt på audonicon.

Mærke: Mollenhauer
Primo, Student, Canta
Sopran fløjte

Pris: 300 kr

Kontakt Dorte på tlf 42759931

Audonicon:

AUDONICON PRÆSENTERER

VERDENS BRÆNDPUNKTER
- HVAD DREJER DET SIG OM?

'DET BRÆNDER PÅ MANGE STEDER I VERDEN. KONFLIKTER OG KONFRONTATIONER. MEN HVAD ER ET EGENLIG DER KÆMPES OM? HVILKE INTERESSER ER PÅ SPIL?'

HVORDAN UNDGÅR JEG AT MISTE MODET?
ROBERT JUNGK HAR SAGT 'VERDEN KAN ÆNDRES - FREMTIDEN ER IKKE EN SKÆBNE.'

VI HAR ALLE FRIHEDEN TIL AT ÆNDRE NOGET I VERDEN. MEN FØRSTE FORUDSÆTNING FOR AT ÆNDRE NOGET ER, AT MAN FORSTÅR, OG SELV DEN MINDSTE FORANDRING, KAN HAVE EN BETYDNING.

FOREDRAG VED NIELS HENRIK NIELSEN
10. OKTOBER 1930. KR. 75,-/60,-

AUDONICON, GRØNNEDALSVEJ 14, 8660 SKANDERBORG

Alle mandage kl. 19:15 er der syng med arrangement, hvor der synges sange fra den blå. Kom og syng med. Skal tilmeldes LOF.

→ **Deadline:** Inden weekenden, eller efter aftale. Send indlæg til fællesflyveren@gmail.com eller brug forældre-intra eller sms 24 42 92 83. Relevante privatannoncer medtages gratis i det omfang, pladsen tillader (kun 1 spaltebredde).

→ **Redaktion:** Ansvarshavende redaktør: Oliver Wolgast . Øvrige: Stig Bredholt Bahnsen, Anne Katrine Wolgast, Bente Foged Madsen, Lars Thetmark

→ **Fællesflyveren** er et uafhængigt medie, lavet af frivillige. Indholdet udtrykker ikke nødvendigvis institutionernes holdning. Den udkommer så vidt muligt onsdag undt. ferier.